

Buğdayı koruma karşılığı kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 30/V/1934 - Sayı : 2714)

No.
2466

Kabul tarihi
29 - V - 1934

BİRİNCİ MADDE — Gerek memleket dahilinde yapılan, gerek hariçten getirilen un ve undan yapılmış maddeler buğdayı koruma vergisine tâbidir.

Bu kanunda (un) tabirile buğday, çavdar unları, undan yapılmış maddelerle de makarna, şehriye, irmik ve her nevi bisküvi kastedilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Eleksiz, valssiz köy değirmenlerinde (Şehir ve kasaba civarında olsa dahi) öğütülen unlardan köylülerin kendi ihtiyaçlarına mahsus olmaları vergiden müstesnadır.

Ancak her nerede öğütülmüş olursa olsun satılanlar vergiye tâbidir.

Bu maddede yazılı şehir ve kasaba civarı tabirinin hududunu tesbite Maliye vekâleti salâhiyetlidir.

Bu kanununun tatbikatında şehir ve kasaba ve köyden maksat, 442 numaralı köy kanununun birinci maddesinde tarif edilenlerdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Vergi, müşteriye aittir. Kendi buğdayını öğüten değirmenci veya malını fabrika ve değirmenlerde öğüttüren şahıslar bu kanunun tatbikında müşteri vaziyetindedirler.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Verginin matrah ve nisbeti 72 kilo gayrisafi sıklette her çuval birinci nevi ekmek unu için (150), bu neviden sonra gelen unlar için (100) kuruştur.

Başka çuval kullanan un fabrikaları iki ay zarfında çuvallarını 72 kilo esasma göre hazırlarlar.

İkinci maddede yazılı değirmenlerinden; bu madde mucibince satışa çıkarılan un çuvalları, 72 kilodan fazla veya noksan olduğu takdirde bu esasa nisbetle vergileri hesap ve tahsil olunur.

Her nevi makarna, irmik, şehriye ile bisküvilerden kilo başına iki kuruş vergi alınır.

BEŞİNCİ MADDE — Un vergisi mükellefleri, mahallî mal dairesinden veya Ziraat bankası şubelerinden, bedel mukabilinde alacakları üç parçalı makbuzu fabrika ve değirmenlerde ibraz, bir parçasını değirmencilere, ikincisini muhafaza memuruna tevdi ve kalan parçayı da nezdinde hıfzederler. Mal sahiplerince unların naklinde bu üçüncü parça makbuzun icap edenlere iraeisi ve fabrika ve değirmen sahiplerince de birinci parça makbuzların defter kayıtlarının evrakı müsbitesi olarak saklanması mecburidir. Muhafaza memurları makbuzu verilmiş olan un çuvallarını kurşun mühürü ile mühürledikten sonra çıkarılmasına müsaade ederler.

Mühür düğümsüz, dikiş iplerinin iki ucunu birleştirecek surette vazolunur.

Çuval ile satılması mutâk olmayan makarna, irmik, şehriye ve bisküvi zurufuna vergi pulu yapıştırılır. Pullar kap ve zarfların açılacak yerlerine ilsak olunur ve mal daireleriyle banka şubelerince satılır.

ALTINCI MADDE — Türkiye dahilinde imal edilip harice sevk edilen unlar vergiden müstesnadır. Bunların tahakkuk eden vergisi teminata raptolunur. İki ay zarfında ihraç edildikleri gümrük evrakile ispat edilirse teminat iade, aksi halde vergi istifa olunur.

YEDİNCİ MADDE — Fabrika ve değirmen işletenler kendi namlarına veya başkaları hesabına öğüttükleri un ve diğer mamulâtın nevini, çuval ve kilo itibarile miktarını, satış bedelini, müşterinin ismini, nakil makbuzunun numara ve tarihini bu husus için tutulacak tasdikli deftere günü gününe kayde mecburdurlar.

SEKİZİNCİ MADDE — Varidat tahakkuk memurları, kendi mıntakalarındaki değirmen ve fabrikaları en az ayda bir defa devir ile tetkikat yapmakla ve icabında malın satıldığı veya naklolunduğu müesseseler nezdinde işi tahkik etmekle mükelleftirler.

Maliye müfettiş ve murakıpleri ve mal, varidat müdür ve müfettişleri de bu salâhiyeti haizdir.

DOKUZUNCU MADDE — Makbuz veya pul kullanmadan ve kurşun mühürü konulmadan fabrika ve değirmenden mal çıkartan veya vergi defteri tutmayan fabrika ve değirmenlerin vergisi, emsali müesseseler mamulâtının tâbi olduğu azamî miktar ve nisbet üzerinden tahakkuk ettirilerek bir misli cezasile defaten tahsil olunur.

Defter tutulduğu halde bir kısım muamelelerini kaydetmeyenlerin vevahut bazı mamulât için makbuz veya pul kullanmayanların vergisi o av içindeki en fazla iş günü hasılatına göre tahakkuk ettirilerek yüzde elli cezasile tahsil olunur.

Çuvallarında kurşun mühürü olmayan vergisi verilmemiş unların alım ve satımı, şehir ve kasabalara nakli yasaktır. Aksine hareket eden fabrika ve değirmencilerden vergi üç misli olarak alınır. Bu gibi kaçak unları bilerek nakleden ve satın alanlardan sulh mahkemesi kararile beher çuval başına üç lira ceza alınır.

ONUNCU MADDE — Bu kanunla kendilerine verilen vazifeleri yapmayan muhafaza memurlarile bilerek verginin kaçırılmasına sebebiyet veren memur ve müstahdemler hakkında, memurun muhakemat kanununa tâbi olmaksızın takibat yapılır.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbikında ve verginin cibayetinde, mahallî mülkiye memurları rüesasile polis ve jandarma teşkilâtı, her türlü yardımcı tercihan ve süratle yapmakla mükelleftirler.

ON İKİNCİ MADDE — İthalât maddelerinin vergisi, gümrük beyannamesinde gösterilecek miktar ve evsafa göre, muamele vergisi ile birlikte ve bu kanunda gösterilen nisbetler dahilinde gümrüklerce tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu vergiden hâsıl olacak varidat; Hazinece nâzım varidat hesabına ve Ziraat bankasınca da hususî bir hesaba kaydolunur ve müstahsilden mubayaa olunacak buğday zararına, ilmî ve ziraî mevzular için Ziraat bankasından yapılmış ve yapılacak istikraz borçlarının itfasına tahsis olunur.

BİRİNCİ MUVAKKAT MADDE — Cibayet ve murakabe işleri için, kadroları İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmek üzere lüzumlu görülen teşkilâtı yapmağa ve masrafını bu varidattan ödemeğe Maliye vekili salâhiyettardır.

İKİNCİ MUVAKKAT MADDE — Kurşun mühür hazırlanıncaya kadar kontrol keyfiyeti Maliye vekâletinin tespit edeceği diğer vesaitle temin edilir.

ÜÇÜNCÜ MUVAKKAT MADDE — Un çuvalları (72) kilodan noksan veya fazla olan fabrika ve değirmenlerde döüncü madde hükmünce yeni çuvallar hazırlanıncaya kadar bu vergi (72) kiloluk çuvallara nisbetle hesap ve tahsil olunur.

DÖRDÜNCÜ MUVAKKAT MADDE — Fabrika, değirmen, fırın işletenler

ile zahire tacirleri fabrika, değirmen, fırın, mağaza ve depolarında bulunan un ve undan mamul olarak bu kanunda yazılı maddelerin cins ve miktarını gösterir bir beyannameyi kanunun neşrinden itibaren yirmi dört saat zarfında buldukları mahal varidat tahakkuk dairesine tevdi ve bunlardan değirmen ve fabrikalardan maadası on beş gün zarfında da vergilerini ödemeğe mecburdurlar. Bir çuvaldan fazla un mevcudu olan perakende satış mağazaları da beyanname vermekle mükelleftirler.

Beyannamesi verilmemiş mallar alâkalı memurlar tarafından mühürlenir ve bunlara ait vergi iki kat olarak tahsil olunur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun 1 haziran 1934 tarihinden itibaren meridir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30 mayıs 1934

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 29 - V - 1934 ve 1/1019

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 30 - V - 1934 ve 4/585

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
22 220,294,344:364,423:426,431,462:465